

Apel Nr 1/2017/VII
Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
Do Komisji Etyki
Naczelnej Rady Lekarskiej

Okręgowa Rada Lekarska Wielkopolskiej Izby Lekarskiej zwraca się z apelem o zajęcie stanowiska i podjęcie działań w sprawie tzw. Kodeksów Etyki obowiązujących min. lekarzy, tworzonych na polecenie Ministra Zdrowia przez dyrektorów szpitali klinicznych.

Pismem z dnia 20 kwietnia 2015 r. Minister Zdrowia zobowiązał Rektorów Uniwersytetów Medycznych do przygotowania i posiadania w podległych im szpitalach dokumentów zwanych kodeksami etyki, które obowiązują również zatrudnionych tam lekarzy. Jako podstawę do utworzenia tych dokumentów wskazał Rządowy Program Przeciwdziałania Korupcji na lata 2014-2019. Posiada on jedynie rangę uchwały Rady Ministrów.

W wyniku tego w 47 szpitalach klinicznych w Polsce powstało najprawdopodobniej 47 różniących się w treści dokumentów, zwanych kodeksami etyki, zawierających normy etyczne dla lekarzy. Wprowadzają one zamieszanie w zasadach etyki zawodowej lekarza, mieszają normy etyczne z przepisami organizacyjnymi i dyscyplinarnymi. Zostały przygotowane bez konsultacji i poza wiedzą samorządu lekarskiego, często przez osoby nie posiadające odpowiednich kompetencji. Niektóre z zapisów, jak na przykład lojalność wobec dyrektora, konieczność stawiania dobra publicznego nad dobro własne i grupy zawodowej, jak również obowiązywanie kodeksu poza miejscem pracy, są dla lekarzy nie do przyjęcia.

ORL WIL stoi na stanowisku, że zgodnie z ustawą z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, ustanawianie zasad etyki wykonywania zawodu lekarza oraz lekarza dentystry oraz dbanie o ich przestrzeganie jest podstawowym zadaniem samorządu lekarskiego, a lekarzy i lekarzy dentystrów obowiązują zasady etyki zawarte w Kodeksie Etyki Lekarskiej uchwalonym przez Krajowy Zjazd Lekarzy.

Takie stanowisko, z apelem o wycofanie obowiązku tworzenia kodeksów etyki obowiązujących min. lekarzy, skierowała do Ministra Zdrowia ORL WIL w dniu 05 listopada 2016 r.

W odpowiedzi Minister nie podzielił naszego stanowiska. Nie odniósł się też do podstawowego problemu - jakie organy mają prawo ustanawiać normy etyczne dla lekarzy? Bez żadnej analizy prawnej stwierdził, że dyrektorzy mają prawo wprowadzać kodeksy etyki, również dla lekarzy, oraz mechanizmy do egzekwowania zawartych w nich zapisów. Nadmienić tu trzeba, że obowiązywać one mają poza dotychczasowym systemem regulaminów dyscyplinarnych, porządkowych, zasad zawartych w kodeksie pracy oraz umowach cywilno-prawnych. Wprowadzanie obowiązku posiadania przez szpitale kliniczne kodeksów etyki Minister uzasadniania koniecznością podnoszenia standardów etycznych w celu wyeliminowania "osobliwego", jak pisze, zwyczaju przyjmowania od pacjentów dowodów wdzięczności. Nie jest to prawda, ponieważ oddzielnie funkcjonujące w szpitalach klinicznych procedury antykorupcyjne szczegółowo i w oparciu o obowiązujące prawo regulują te kwestie i dopuszczają przyjmowanie drobnych prezentów w postaci kwiatów, słodyczy lub alkoholi o niskiej wartości. Zdziwienie budzi również fakt że Pan Minister wybrał lekarzy szpitali klinicznych jako cel swojej "troski" o podnoszenie standardów etycznych.

Wobec powyższego ORL WIL prosi o zajęcie stanowiska w tej sprawie, a w szczególności jednoznaczne określenie czy jakiegokolwiek organy poza Izbą Lekarską i na jakiej podstawie prawnej mogą ustanawiać normy etyczne obowiązujące lekarzy? Czy lekarze mają obowiązek podporządkować się zasadom określonym w tzw. kodeksach etyki utworzonych przez dyrektorów szpitali? Czy za niepodporządkowanie się grozi odpowiedzialność zawodowa? Czy Izba Lekarska ustanawianie zasad etyki lekarskiej ma zamiar oddać urzędnikom?

W załączeniu przekazujemy dokumenty, które pozwolą na szczegółowe zapoznanie się Komisji z przedstawioną sprawą.

SEKRETARZ

*Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej*

Wojciech Buxakowski
lek. Wojciech Buxakowski

PREZES

*Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej*

Krzysztof Kordel
dr n. med. Krzysztof Kordel